

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 1958, sp. zn. Cz 197/58

Číslo: 12/1959

Právní věta:

Při určování úhrady osobních potřeb pro osobu žijící v cizině nutno přihlížet k tomu, zda určená částka může být pokládána za přiměřenou z hlediska své skutečné kupní síly.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.06.1958

Spisová značka: Cz 197/58

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Úhrada osobních potřeb

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rodiče žalobce, který je zletilý a studuje na universitě v Curychu, jsou rozvedeni. Žalobcova matka je znovu provdána a žalobce žije se svou matkou, již byl svěřen do výchovy a výživy, trvale od doby okupace ve Švýcarsku. Otec po návratu z koncentračního tábora žije trvale v Československu.

Lidový soud civilní v Praze určil povinnost odpůrce platit navrhovateli na úhradu osobních potřeb měsíčně 1000 Kčs až do doby, kdy navrhovatel se bude moci sám živit.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu rozhodl, že usnesením lidového soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Žalobce domáhal se již jednou po dosažení zletilosti úhrady osobních potřeb proti žalovanému v řízení vedeném u lidového soudu civilního v Praze. Rozhodnutí tohoto soudu, jímž byl žalovaný uznán povinným platit žalobci na osobní potřeby 3500 Kčs měsíčně, bylo zrušeno rozsudkem. Nejvyššího soudu. V odůvodnění svého rozsudku poukázal Nejvyšší soud na to, že bylo povinností soudu především zjistit, zda skutečně a s jakým výsledkem žalobce studuje, kolik činí jeho odůvodněné osobní potřeby a jak je o úhradu jeho potřeb postaráno, případně jak bylo postaráno předtím, než žalovaný počal žalobci platit příspěvek na výživu. Dále poukázal Nejvyšší soud na to, že soud měl dříve než rozhodl, řádně zjistit výdělkové, majetkové i rodinné poměry obou rodičů, zejména matky, i když je znovu provdána. Konečně poukázal Nejvyšší soud na to, že soud nemohl nechat bez

povšimnutí ani devisový důsledek svého rozhodnutí.

V novém řízení, v němž se žalobce znovu domáhá proti žalovanému úhrady osobních potřeb, nepřihlédl soud k důvodům, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí v prvním řízení a spokojil se jen neúplným zjištěním, že žalobce studuje na universitě v Curychu v šestém semestru a že žalovaný poukazuje žalobci do Švýcarska peněžní podporu, při čemž nebylo zjištěno, za jakou dobu a v jaké výši. Soud se dále spokojil jen vyjádřením matky žalobce, že pečuje o své dvě nezletilé děti a nemůže žalobce podporovat.

Zákon č. 107/1953 Sb., o devizovém hospodářství, k němuž byla vydána vyhláška ministra financí ze dne 31. prosince 1953, č. 11/1954 Ú. 1., ukládá devizovým tuzemcům řadu povinností, k nimž musí přihlížet i soudy při výkonu své agendy. Podle těchto předpisů smějí devisoví tuzemci vstupovat ve smluvní závazky v poměru k cizině nebo uznat takové závazky jen za podmínek jimi stanovených. Žalovaný v daném případě uznal svůj závazek v navrhované výši 1. 000 Kčs měsíčně, Soud pak při stanovení výživného v této částce nepřihlédl k tomu, jak je její hodnota v poměru k cizí valutě a k její kupní síle, a zda tedy určená částka může být pokládána za přiměřenou i z těchto hledisek. O tom, zda může být pokládána za přiměřenou z těchto hledisek, měl si soud vyžádat příslušné informace od Živnostenské banky, n. p. v Praze.

V daném případě šlo o nárok zletilého syna, který si nemůže opatřit prostředky k výživě proto, že dosud studuje na vysoké škole. Nemá tedy zdroj, z něhož by mohl uspokojovat své osobní potřeby, jak to má na mysli § 72 zák. o právu rod. Řízení o tomto nároku se řídí ustanovením hlavy jedenácté o. s. ř. (§ 404 odst. 1), i v tomto případě, jde-li o zletilé dítě, je rozsah jeho nároku závislý jednak na jeho odůvodněných potřebách, jednak na hospodářské zdatnosti a výdělečné možnosti osoby výživou povinné (§ 75 cit. zák.). Při určení výše úhrady osobních potřeb zletilého dítěte přihlíží se k oběma měřítkům. Soud je povinen rozhodnout o vyživovací povinnosti tak, aby jeho rozhodnutí odpovídalo socialistické zákonnosti, a proto musí z úřední povinnosti vyšetřit všechny skutkové okolnosti, jež mohou být pro rozhodnutí významné.

Tím, že se soud při svém rozhodování spokojil neúplně zjištěným stavem věci, dopustil se vady řízení, jež mohla způsobit nesprávné rozhodnutí ve věci. Porušil tak zákon v ustanoveních § 1 odst. 2, §§ 59, 88 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními §§ 72 a 73 zák. o právu rod.

(Srov. vyhl. min. fin. č. 191/1958 Ú. 1.)